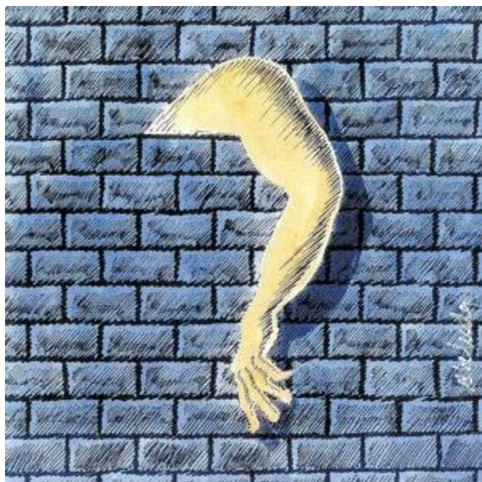
http://www.romanialibera.ro/a121096/fenomenul-pitesti.html

Fenomenul Piteşti

Gheorghe Boldur-Latescu

Joi, 27 Martie 2008

„Fericiţi cei prigoniti pentru dreptate ca a lor este împărăţia cerurilor”.

(Matei, 5; 4)

Unul dintre cele mai tragice episoade ale genocidului comunist din România – „reeducarea” prin tortura, denumit şi „Fenomenul Piteşti” – a devenit în ultimii ani, subiect pentru cărţi cu caracter memorialistic, dar şi de studii şi manifestări ştiinţifice orientate spre descifrarea aspectelor istorice, politice şi psihologice ale dramelor petrecute în închisorile comuniste.

Ca unul care am trecut prin cumplitele încercări ale „reeducarii” dar şi ca om de ştiinţa, îmi propun în cele ce urmează să fac unele precizări asupra cauzelor şi responsabilităţilor aferente fenomenului Piteşti precum şi a consecinţelor acestuia pentru actualitatea românească de azi.

Reeducarea prin tortura – succinta rememorare a faptelor

În vara anului 1948, la penitenciarul Suceava, Securitatea şi conducerea închisorii iniţiaza o acţiune de „reeducare” a deţinuţilor politici, majoritatea acestora fiind studenţi cu condamnări

„Pentru activitate legionară” desfăşurata în perioada 1940 –

1948. Aceştia înfiintează o organizaţie cu scop de „reeducare” denumita „Organizaţia deţinuţilor cu convingeri comuniste (ODCC)”. În partea a doua a anului 1948, Eugen Turcanu, şi el student condamnat pentru activitate legionară şi participant la „reeducarea” condusa de Bogdanovici, se declara nemulţumit de modul „nesincer” în care îşi desfăşoară acesta din urma activitatea şi propune radicalizarea acţiunii.

În primăvara anului 1949, sunt transferaţi, de la Suceava la penitenciarul Piteşti, 80 de deţinuţi, printre care şi majoritatea celor care participaseră la „reeducare”. Ajuns la Piteşti, Turcanu ia imediat legătura cu Securitatea şi cu directorul închisorii, Alexandru Dumitrescu, în vederea continuării reeducarii. Conform instrucţiunilor primite de la generalul Alexandru Nicolski, adjunct al ministrului de Interne, acţiunea intra într-o noua faza.

Momentul care marchează începerea torturilor bestiale şi generalizate coincide cu noaptea de Crăciun a anului 1949 şi are loc în camera „4 Spital”, o celulă foarte mare, cu aproximativ 100 de locuri, unde vreo 50 de „reeducaţi”, după o invitaţie la „reeducare” adresata celor din tabăra rezistenţilor şi refuzata de aceştia din urmă, trec la atac înarmaţi cu bate şi scanduri de la priciuri. Are loc o confruntare disperata, în care, la un moment dat, balanţa înclina de partea „rezistenţilor”. În acel moment, intervin gardienii penitenciarului care, timp de câteva ore, îi masacrează literalmente pe cei care se opun reeducarii, transformându-i pe toţi într-o masa de carne sângerânda, având însă grija sa nu omoare pe niciunul dintre ei.

„Operaţiunea 4 Spital” – seria I (vor urma şi alte serii) reprezintă începutul unui coşmar care va dura 3 ani. Devine clar pentru victime că nu mai poate fi vorba de rezistenta fatisa împotriva tortionarilor, ci de încercarea de a supravieţui în faţa tăvălugului distrugător declanşat de Securitate cu ajutorul uneltelor acesteia – studenţii „reeducaţi”. Supravieţuire, cu ce preţ? Cu preţul denunţării în scris a unor fapte nedeclarate la Securitate („demascarea exterioară”) şi a dezvăluirii de către fiecare victima a gândurilor celor mai intime privind valorile supreme (Credinţa în Dumnezeu, Patria, Familia, Prietenia) în scopul terfelirii acestora („demascare interioara”).

La 25 ianuarie 1950, urmează seria a II-a la Camera 4 Spital, în care am fost „tratat” şi subsemnatul, ce port şi acum, după 58 de ani, amintiri de la loviturile lui Turcanu (fractura de stern cu dureri

iradiind în tot toracele). Au urmat apoi alte şi alte serii, în mai toate celulele închisorii Piteşti.

Pe parcursul tragic al „reeducarii” prin tortura, căreia i-au fost supuşi mii de tineri patrioţi, zeci dintre ei au fost ucişi, iar mai multe sute au fost schilodiţi. Sinistra ironie a sorţii, unul dintre primii ucişi a fost Alexandru Bogdanovici, primul conducător al „reeducarii” de la Suceava.

„Reeducarea” de la Piteşti, sub conducerea lui Turcanu, a durat pana la transferarea acestuia la penitenciarul Gherla, în septembrie 1951. Între timp, primele metastaze ale fenomenului Piteşti aveau să apară la Canal, odată cu trimiterea la munca silnică a unui grup de studenţi trecuţi prin „reeducare”, în iunie 1950. Apoi la Gherla, tot în anul 1950, unde, pana la venirea lui Turcanu, „operaţiile” de reeducare erau conduse de adjunctul acestuia – Tanu Popa.

La Gherla, reeducarea a luat forme demenţiale. Pe lângă bătăi sălbatice aplicate în timpul demascarilor, extinse şi la deţinuţii netrecuţi prin Piteşti, s-au organizat veritabile ritualuri satanice pentru distrugerea morala a victimelor. În această perioadă, mulţi tineri s-au prăbuşit moralmente şi au trecut în tabara tortionarilor. Fenomenul Piteşti s-a extins, în forme specifice, şi în alte închisori, cum ar fi Targu Ocna, Ocnele Mari, Targsor, Baia Sprie, Aiud, dar, datorită numărului mai mic de „reeducaţi” trimişi să aplice tehnicile de tortura, precum şi curajului deţinuţilor, care, în unele închisori (Targu Ocna) s-au opus pe fata, nu a luat formele apocaliptice de la Piteşti şi Gherla.

E greu de stabilit cu exactitate când şi de ce conducerea partidului comunist, care a organizat şi supervizat „experimentul” Piteşti, a luat hotărârea de a-l opri. Cert este faptul ca, în primăvara anului 1952, Securitatea declanşează primele anchete privind ororile petrecute în penitenciarele şi lagărele de munca amintite mai sus.

La data de 20 septembrie 1954, la Tribunalul Militar Bucureşti începe procesul lotului Turcanu, care cuprinde 22 de acuzaţi, împotriva cărora se reţin, în principal, învinuirile de „acte de teroare în grup”, „crima de uneltire contra securităţii interne” şi „înalta trădare”. Toţi cei judecaţi sunt foşti legionari care „îşi recunosc” la ancheta faptele pentru care sunt incriminaţi. Nu exista încă elemente certe privind atitudinea acuzaţilor din timpul procesului, în special ultimul lor cuvânt. Trebuie precizat ca, alături de Turcanu, Popa Tanu şi alte căpetenii ale ODCC, care n-au fost niciodată torturaţi în timpul

„reeducarii”, în acelaşi lot se afla studenţi care au devenit tortionari numai după ce au fost supuşi unor îndelungate chinuri (Voinea Octavian, Pop Cornel, Popovici Cornel ş.a.). şedinţele Tribunalului Militar, prezidat de faimosul general Alexandru Petrescu, sunt secrete, iar sentinţa din 10 noiembrie 1954 îi condamna la moarte. La data de 17 decembrie 1954 sunt executaţi, la Jilava, prin împuşcare, Eugen Turcanu şi alţi 15 condamnaţi din acelaşi lot.

La data de 22 iunie este executat, tot la Jilava, Puşcaşu Vasile, din acelaşi lot, în timp ce sentinţele de condamnare la moarte ale lui Popa ta nu şi ale altor 4 condamnaţi sunt comutate în „munca silnică pe viaţa”. Printr-un alt proces, încheiat prin pronunţarea sentinţei din 16 aprilie 1957, sunt condamnaţi 5 ofiţeri de Securitate şi directori sau funcţionari ai penitenciarelor unde a avut loc „reeducarea”, pentru „favorizarea actelor de teroare şi pregătire de acte uneltitoare” (de fapt, ei conduseseră concret acţiunile criminale la Piteşti şi Gherla).

Niciunul dintre cei 5 ofiţeri condamnaţi nu şi-a ispăşit pedepsele. Este demn de remarcat ca dintre deţinuţii care au fost căpetenii ale reeducarii, Fuchs şi Steier nu au fost judecaţi niciodată pentru crimele la care au fost partasi şi nici Alexandru Nicolski, Marin Jianu şi Nemes, generali de Securitate – trei dintre cei mai importanţi organizatori ai experimentului Piteşti.

În anul 1957, Securitatea organizează un al doilea proces al „reeducarii” (procesul Vica Negulescu) cu scopul de a arunca vina ororilor petrecute în închisorile româneşti, în anii 1949 – 1952, asupra Mişcării Legionare care ar fi organizat întreaga acţiune în scopuri de spionaj (?) precum şi spre a sabota „opera de reeducare a deţinuţilor”. Înscenarea eşuează datorită curajului şi inteligentei celor acuzaţi pe nedrept, ei arătând, în cursul procesului, ca totul a fost organizat din ordinul Securităţii. Cu toate acestea, întregul lot, de 8 acuzaţi, a fost condamnat la pedepse între 15 – 25 de ani munca silnică. Cei condamnaţi, împreună cu alţi 6 deţinuţi consideraţi de Securitate ca foarte periculoşi, sunt apoi transferaţi la Jilava, unde sunt literalmente zidiţi în celule de exterminare special amenajate, unde îşi vor găsi sfârşitul 6 dintre ei, datorită tuberculozei şi diareii deshidratante.

Trebuie făcuta precizarea ca acţiunile criminale ale „reeducarii” au fost îndreptate în principal împotriva studenţilor romani angajaţi în eroica lupta de rezistenţa anticomunistă. Prăbuşirea multora dintre aceştia, în urma torturilor fizice şi psihice inimaginabile, la care au fost

supuşi, a fost temporara, aproape fără excepţie ei revenindu-şi la condiţia de luptători curajosi împotriva tiraniei comuniste.

Contextul istoric şi politic al apariţiei fenomenului Piteşti

Manifestul Partidului Comunist, elaborat de Marx şi Engels şi publicat în anul 1848 la Londra, deschide drumul unui lung şir de scrieri care, de-a lungul deceniilor ce au urmat, au propovăduit lupta proletariatului împotriva burgheziei, ca „motor al evoluţiei societăţii umane”. În manifest se spune ca „pentru a smulge burgheziei, pas cu pas, întreg capitalul” se vor folosi metode „despotice”. Îndemnul la violenta este fără echivoc şi el revine ca un leit-motiv în majoritatea lucrărilor „clasicilor marxismului”.

Continuatorii, din secolul al XX-lea, ai autorilor „manifestului”, în principal Lenin, Stalin şi Mao au reluat în „operele” lor ideea necesitaţii folosirii metodelor violente în desfăşurarea revoluţiilor sociale. Activitatea căpeteniilor comunismului mondial a trecut de la teorie la practica în timpul şi după sângeroasa revoluţie bolşevica din Rusia anului 1917, iar apoi, după cel de-al doilea război mondial, în China, ţările Europei de Est şi alte tari de pe cele cinci continente. Practica partidelor comuniste poate fi rezumata astfel: încrâncenarea urii şi conflictelor între oameni, categorii sociale şi naţiuni, creşterea dezordinii sociale şi a săraciei, proliferarea regimurilor de dictatura şi teroare, făptuirea unor crime sângeroase, cu caracter de genocid, afectând sute de milioane de oameni.

Se ştie acum, dar nu se vorbeşte şi nu se scrie îndeajuns, ce înspăimântătoare asasinate au comis regimurile comuniste în URSS, în ţările est-europene, în China, Coreea, Vietnam, Cambodgia, Cuba şi unele tari africane. Numărul celor ucişi în numele „concepţiei marxist-leniniste despre lume şi societate” nu se va cunoaşte probabil niciodată cu exactitate iar estimările „prudente” indica aproximativ 150 de milioane de victime ale comunismului între 1917 şi 1989 (vezi Stéphane Courtois: „Cartea neagra a comunismului” – Humanitas 1999).

Aşadar, violenta în formele ei cele mai sângeroase şi aplicata la nivel de masa a fost şi este o trăsătură definitorie a ideologiei şi politicii comuniste de la care s-au inspirat organizatorii şi executantii experimentului „reeducarii” prin tortura permanenta. Putem deci spune ca violenta comunista reprezintă una din rădăcinile „fenomenului Piteşti”.

Ambiţia de a fundamenta „ştiinţific” doctrina lor violenta şi distructiva i-a determinat pe teoreticienii marxişti să împrumute idei din concepţia materialista a filosofului antic Heraclit din Efes supranumit „obscurul”, din dialectica idealista a lui Hegel precum şi din alţi filosofi şi economisti ai secolelor XVI-XIX.

Ideologia marxista are o structură conceptuala caracterizată prin neacceptarea principiilor fundamentale ale logicii clasice aristotelice. Principiul tertiului exclus, fundamental în logica aristotelica, afirma ca o propoziţie, o teză, o concepţie trebuie să fie sau adevărata sau falsa, a treia posibilitate nu exista („tertium non datur”). „Logica” dialectica nu recunoaşte acest principiu, ceea ce deschide drum confuziei şi arbitrarului în discursul politic. Sesizând rolul profund nefast al acestei orientări din ideologia marxista, marele scriitor englez George Orwell, în celebrul sau roman „1984”, apărut în anul 1949, descrie fenomenul „dublei gândiri” ca fiind esenţa comportamentului comuniştilor. Propoziţii precum: „războiul este pacea”, „ignoranta este forţa”, „libertatea este sclavie”, imaginate de Orwell ca lozinci definitorii pentru „gândirea” comunista, ne amintesc de sloganele aberante ale anilor ’50: „Stalin şi poporul rus libertatea ne-au adus” precum şi „Luptam pentru pace”, sau de demenţialele osanale ridicate după 1970 lui Ceauşescu şi agramatei sale consoarte. „Dubla gândire” a apărut ca suport ideologic pentru căpeteniile comuniste implicate în organizarea „fenomenului Piteşti” care, în ultima instanţă, a reprezentat un sinistru amestec între frazeologia aparent generoasa despre „reeducare” şi aplicarea unor torturi fizice şi psihologice de o bestialitate nemaiintalnita în istorie.

„Teoreticienii” comunismului au fost, de la bun început, duşmanii înverşunaţi ai religiei în general şi ai creştinismului în special. Calificând drept „opium pentru popor” credinţele religioase, ei au încercat să fundamenteze filosofic concepţia lor ateista. Invitam pe cititori să (re) citească „Materialism şi empiriocriticism”, opera lui Lenin în care el se străduieşte să demonstreze inconsistenta concepţiilor religioase şi să arate ca totul în univers este numai materie. Demonstraţia este penibila, trasa de par, plină de sofisme şi lasa cititorului atent impresia ca nici Lenin nu credea în „teoria” pe care o susţinea.

Organizatorii „reeducarii” prin tortura permanenta precum şi tortionarii recrutaţi dintre deţinuţi au preluat ideologia ateista şi

anticreştina a comuniştilor, aplicând-o cu un zel şi o cruzime nemaiintalnite. La Piteşti şi la Gherla, s-a urmărit cu furie ca victimele „reeducarii" să-şi declare lepădarea de credinţa strămoşeasca, să denigreze dogmele, morala şi obiceiurile creştineşti şi să participe la veritabile ritualuri satanice antireligioase. Cei care au trecut prin tragicul „experiment Piteşti" au observat, fără îndoială, ca Eugen Turcanu, Tanu Popa, Steier şi ceilalţi şefi ai ODCC, pe lângă cruzimea bestiala cu care îşi torturau victimele, aveau un comportament nemasurat de orgolios. Setea de putere a principalilor tortionari, concretizata prin comportamentul lor bestial şi orgolios, are rădăcini în trăsătura specifică a conducătorilor comunişti, obsedaţi de putere pana la manifestări paranoide. „Puterea de dragul puterii" – astfel caracterizează George Orwell, în romanul sau „1984", esenţa acţiunilor scelerate ale liderilor comunişti. Aceasta explicaţie, remarcabil de pertinenta, a comportamentului şefilor comunişti, ne îndeamnă sa reflectam asupra sănătăţii mintale a acestora.

Obsesia de a conduce lumea apare foarte clar în documentele programatice ale comunismului, începând chiar cu „Manifestul Partidului Comunist".

Mutatis mutandis, tot o obsesie demenţiala de a conduce lumea îi anima şi pe tortionarii de la Piteşti, Canal, Gherla şi celelalte locuri unde s-a experimentat „reeducarea" prin tortura, doar ca lumea lor se afla între zidurile închisorilor.

Între două şedinţe de tortura colectiva sau individuală, „reeducatorii", cu aroganta de care am amintit mai sus, se aventurau uneori şi în susţinerea unor „prelegeri" cu caracter ideologic. Fiind probabil obligat să spună ceva şi despre pedagogia sovietică „cea mai înaintata din lume", Steier – unul dintre principalii propagandişti – a vorbit despre Makarenko. S-au prezentat atunci „principiile" pe care Makarenko le susţinea în lucrările sale: 1. reeducarea infractorilor prin munca şi 2. utilizarea violentei.

„Pedagogia" makarenkoiana era, ca şi alte idei din ideologia marxist-leninista, o imensă impostura, menita sa împingă la violenta criminala pe activiştii comunişti şi, în cazul „reeducarii" din închisorile româneşti, pe tortionarii – unelte ale Securităţii. În anii 1948 – 1952, când au avut loc experimentele înspăimântătoare de la Piteşti, Gherla şi alte închisori din România, tara era practic condusa de consilieri sovietici infiltrati în conducerea ministerelor şi a tuturor domeniilor

de activitate. Nu încape nicio îndoială ca aceşti consilieri au transmis conducerii Partidului Comunist şi Securităţii indicaţii privind aplicarea metodelor lui Makarenko în închisorile din România.

Mulţi oameni se întreabă: de ce Polonia, Cehoslovacia, Bulgaria, Ungaria şi Germania de Est au fost exceptate de la aplicarea experimentelor Makarenko? O explicaţie fundamentală o găsim reamintindu-ne ca politica expansionista rusa, conform testamentului lui Petru cel Mare, a vizat, în ultimele trei secole, înaintarea spre Balcani şi Marea Adriatica, România găsindu-se, ca spaţiu obligatoriu de trecere, pe acest traseu.

În partea finală a cărţii „Drumul Damascului", scrisa de doamna Doina Jela, sunt reproduse două documente de arhiva reprezentând stenogramele declaraţiilor date, în faţa unei comisii de partid, la data de 18 martie 1968, de către Pavel Ştefan, fost ministru de Interne în perioada septembrie 1952 – octombrie 1953 şi de Ilie Badica, colonel de securitate din Direcţia Penitenciarelor, între anii 1950 – 1955. Cele două documente de arhiva au o importantă excepţionala fiindcă în ele se vorbeşte explicit despre atrocităţile comise în închisorile şi lagărele de munca silnică din România în perioada 1948 – 1955.

În declaraţiile lor, Pavel Ştefan şi Ilie Badica îi învinuiesc în mod direct pe Gheorghe Gheorghiu-Dej, Teohari Georgescu, Alexandru Draghici, Marin Jianu, Alexandru Nicolschi, Alexandru Voitinovici, Gheorghe Pintilie (Pantiusa), Gheorghe Apostol, colonelul Dulgheru (Dülberger), colonelul Albon, locotenentul maior Liviu Borcea şi alţii, ca direct răspunzători sau complici la crimele împotriva umanităţii din România guvernata de comunişti. Putem deci afirma, fără teama de a greşi, ca ideea generală a „reeducarii" prin tortura a fost concepută în URSS.

Pe de altă parte, detaliile diabolicului proiect au fost probabil puse la punct în România, la nivelul cel mai înalt al conducerii Partidului Comunist, iar executarea proiectului a fost făcută de Securitate, având drept instrument gardieni ai penitenciarelor, precum şi deţinuţi special „şcolarizaţi".

Comunismul a generat nenumărate nenorociri şi suferinţe pentru oamenii de pretutindeni, şi din România, printre acestea aflându-se şi „reeducarea" prin tortura şi cumplitele sale consecinţe.

Înţelepciunea strămoşilor noştri romani a descoperit o geniala lege a logicii practice: „SUBLATA CAUSA, TOLLITUR EFECTUS", ceea ce

înseamnă: „Dacă înlăturam cauza, dispare şi efectul".

Sta în puterea noastră să lucrăm pentru dispariţia definitivă a cauzei majore care a determinat înspăimântătorul „experiment" Piteşti. Dar să nu uităm niciodată ca aceasta cauza se numeşte comunism.

Conceperea şi punerea în practica a „reeducarii" prin tortura poate fi privita şi ca un experiment pentru formarea „omului nou" cel mult dorit de ideologii comunişti. Experimentul a eşuat dar caracteristicile sale se regăsesc în modul cum, timp de 45 de ani, întreaga naţiune a fost supusa unei terifiante „spălări a creierului" cu efect devastator şi de lungă durată asupra mentalului colectiv.

Lucrări despre fenomenul Piteşti, apărute înainte şi după Revoluţie

Înainte de 1990, puţinele lucrări despre „reeducare" prin tortura au apărut în străinătate: „Piteşti, centru de reeducare studentească" (Dumitru Bacu, Madrid, 1963), „Gherla" (Paul Goma, Paris, 1972), „Demascarea" (Grigore Dumitrescu, München, 1978), „Les chiens de la mort on les Passions selon Piteşti" (Paul Goma, Paris 1981), „Fenomenul Piteşti" (Virgil Ierunca, Paris, 1981).

După revoluţie au apărut numeroase cărţi despre fenomenul Piteşti, cele mai multe fiind scrise de supravieţuitori ai „experimentului" (Petre Grigore Anastasis (Puiu Nastase), 1997, Dumitru Bordeianu, 2001, Nicolae Calinescu, 1994, Gheorghe Andreica, 2007, Gheorghe Bagu, 1993, Ion C. Bobu, 2003, Ion Cârja, 1994, Radu Ciuceanu, 1991, Aristide Ionescu, 1992, Virgil Maxim, 1997, Eugen Magirescu, 1994, Costin Merisca, 1997, Justin Paven, 1996, Marcel Petrişor, 1991, 1994, Neculai Popa, 1989, Traian Popescu, 2000, 2005, Mihai Rădulescu, 1993, Aurel State, 1993, Mihai Timaru, 1993, Aurel Visoran, 2000, Octavian Voinea, 1996, Plapsa Lucian, 1996, 2004, Popa Ilie (Coordonator) 2003, 2004, 2005). De asemenea au apărut numeroase articole, studii şi comunicări consacrate aceleiaşi teme. Toate lucrările enunţate mai sus precum şi altele oferă informaţii nepreţuite despre ce a însemnat „reeducarea" prin tortură. Cerându-mi iertare pentru ca menţionez mai pe larg propriile-mi lucrări despre acest fenomen, voi arata ca în volumele intitulate „Genocidul comunist în România" apărute la Editura Albatros (vol. I 1992, vol. II 1994, vol. III 1998, şi vol IV (în colaborare cu Filip Iorga) 2003), din cele peste 900 de pagini pe care le conţin aceste cărţi,

mai mult de 250 de pagini sunt consacrate fenomenului Piteşti iar volumul IV este orientat preponderent spre această temă având ca subtitlu „Reeducarea prin tortura”. Subliniez ca în cele patru volume, la fel ca în numeroasele articole publicate pe aceiaşi tema, am propus înţelegerea fenomenului Piteşti în contextul genocidului comunist care a avut loc în ţara noastră în anii 1945 – 1989.

Recent a apărut la Editura Polirom o lucrare scrisa de tânărul publicist Alin Mureşan intitulată „Piteşti-Cronica unei sinucideri asistate”. Orice noua lucrare scrisa, cu competenta şi buna credinţa despre tragicele evenimente din închisorile comuniste, este binevenita, cu condiţia de a nu induce posibile confuzii printre cititori, în special cei tineri, care iau pentru prima oară contact cu acest subiect. Ori, cartea lui Alin Mureşan, oferind în general informaţii corecte despre „reeducare” prin tortura, generează câteva confuzii, începând chiar cu titlul care sugerează ca victimele „reeducarii” ar fi dorit să se sinucida şi ca tortionarii doar i-ar fi „asistat” în acţiunile lor sinucigaşe. O eroare, datorată probabil dorinţei autorului de a da lucrării un titlu jurnalistic cât mai şocant. Adevărul a fost ca deţinuţii asupra cărora s-a abătut cumplita „reeducare” nu erau de fel sinucigaşi ci luptători curajosi pentru libertatea ţării. Pe de altă parte „reeducatorii” nu „asistau” la supliciul acestora, ci îl provocau deliberat.

În prefaţa cărţii, Ruxânda Cesereanu, releva, ca o calitate fundamentala a cărţii, caracterul ei „rece”, „raţional”, „matematic”, ceea ce ar deosebi-o de alte lucrări, scrise până acum. Doamna Cesereanu sugerează ca lucrarea lui A.M., reprezintă o „lecţie de anatomie”, tocmai datorită caracterului ei rece şi lucid. Distinsa jurnalista nu are în vedere ca lecţiile de anatomie se fac în principal asupra cadavrelor, ceea ce determina răceala medicilor profesori, ori tema cărţii lui A.M. este organismul plin de viaţa al tineretului roman care a opus rezistenta în anii terorii comuniste, organism care trăieşte şi azi prin supravieţuitorii „reeducarii”. Operand asupra unui astfel de organism viu e necesar, din partea „medicilor”, ca alături de răceala/luciditate să aibă şi mila/dragoste pentru pacient. Iată de ce cred că, un subiect atât de cutremurător ca „Fenomenul Piteşti” nu poate fi abordat fără o participare afectiva care nu implica de fel lipsa de obiectivitate.

Printre posibilele confuzii ce le-ar genera cartea lui Alin Mureşan trebuie notata înserarea într-o aceeaşi parte a lucrării intitulată „Personaje”, a celor mai odioşi tortionari, alături de victimele

acestora şi chiar de veritabilii eroi, fără ca în textul de prezentare să se facă suficiente precizări care să-i diferenţieze.

Despre Ion Steier, A.M. scrie doar 6 rânduri, pe un ton cvasi neutru. Dacă ar fi citit cărţile mele ar fi aflat, de la un martor direct ca la Peninsula – Valea Neagra, adevăratul şef al acţiunii de „reeducare" a fost Steier şi nu Bogdanescu. La fel de scurta şi neutra este prezentarea monseniorului Justin Paven, unul dintre eroii rezistentei creştine din ţara noastră. şi despre Justin, Alin Mureşan ar fi putut să afle mult mai mult dacă ar fi citit cărţile mele. Nita Cornel este prezentat ca o victimă nefericita a lui Turcanu şi complicilor săi. Nita a fost un veritabil erou, care a murit martirizat, refuzând să-şi denunţe camarazii cu care a participat la pedepsirea unor militari sovietici care ucideau, furau şi violau în Moldova anilor '45 – 48, (am fost de fata, la „4 Spital" unde, din tabăra „izolaţilor" am asistat la supliciul şi asasinarea lui Cornel).

Alin Mureşan arata în mod corect ca întreaga acţiune a reeducarii a fost condusa de activişti cu funcţii foarte înalte în partidul comunist şi în Securitate, care primeau ordine de la Moscova.

Autorul lucrării nu spune însă în mod clar şi explicit ca răspunderea fundamentala a crimelor „reeducarii" – ca şi a celorlalte orori din perioada 1945 – 1989 – revine sistemului comunist, generator de violenta, cumplite suferinţe, nedreptăţi şi aberaţii, pretutindeni unde s-a aplicat în lume. O astfel de precizare era absolut necesara iar lipsa ei poate fi generatoare de confuzii pentru cititorii neavizaţi.

Concluzii

Fenomenul Piteşti reprezintă un subiect extraordinar de important pentru istoria recenta a României şi pentru clarificarea unor fapte rămase în misterul întunecat al perioadei comuniste. Cei ce se încumeta sa scrie despre tragedia „reeducarii" prin tortura trebuie desigur felicitaţi dar şi îndemnaţi să înţeleagă faptul ca o carte, oricât de meritorie ar fi ea, nu poate epuiza nici pe departe tema imenselor suferinţe care s-au abătut asupra celor care au trecut pe la Suceava, Piteşti, Gherla, Peninsula Valea Neagra, Jilava şi alte locuri ale groazei din anii 1948 – 1957. Efortul trebuie continuat, cu lărgirea spectrului informaţiilor dar şi cu matura reflecţie, înţelegere şi integrare în profunzimea subiectului. şi fără exces de „răceala" fiindcă aceasta poate îngheţa sensibilitatea cercetătorului care se apleacă asupra problemei…